

Målnummer:	UM886-23	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2023-03-09		
Rubrik:	Innan ett permanent uppehållstillstånd beviljas måste migrationsdomstolen säkerställa att det finns tillräckligt underlag i målet för att domstolen ska kunna avgöra om utlänningens försörjningsförmåga har viss varaktighet och att det vid en framåtsyftande bedömning inte råder tveksamhet om utlänningens förväntade levnadssätt.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 5 kap. 1 a § tredje stycket och 5 kap. 7 § utlänningslagen (2005:716)• 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291)• 4 kap. 4 e § utlänningsförordningen (2006:97)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• MIG 2023:1		

REFERAT

MM har sedan 2018 status som flykting och tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd. I samband med en förlängningsansökan ansökte han också om ett permanent uppehållstillstånd.

Migrationsverket beslutade den 26 januari 2022 att bevilja honom ett tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd fram till den 27 oktober 2023 och att avslå ansökan om permanent uppehållstillstånd. Som skäl för att avslå ansökan om permanent uppehållstillstånd förde Migrationsverket fram bl.a. följande. Det finns inte skäl att vägra MM uppehållstillstånd på grund av hans förväntade levnadssätt. Det framgår också att han har en heltidsanställning tills vidare och anställningen bedöms därför som varaktig. I syfte att motverka skenanställningar ska dock Migrationsverket kontrollera att ett företag som anställer utlänningar har förutsättningarna för att betala ut avtalad lön minst tre månader framöver. Att arbetsgivaren har en stabil ekonomi är en förutsättning för att kunna göra bedömningen att anställningen har den varaktighet som krävs. Vid kontroll framgår att arbetsgivaren har 43 betalningsanmärkningar i allmänna mål under de drygt senaste fyra åren och under det senaste året ett flertal betalningsanmärkningar i enskilda mål. Det framgår även av revisorsanmärkningar att betalning av skatter och avgifter inte skötts korrekt. Mot denna bakgrund har det inte visats att arbetsgivaren har en fungerande verksamhet och bedriver näringsverksamheten på ett seriöst sätt. Anställningen kan därför inte läggas till grund för att bevilja ett permanent uppehållstillstånd till MM.

MM överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2023-01-12, ordförande Ahlm) som biföll överklagandet och beviljade honom ett permanent uppehållstillstånd. Migrationsdomstolen förde fram bl.a. följande. Varken i 5 kap. 7 § utlänningslagen (2005:716) eller i förarbeten till bestämmelsen framgår att det ska göras en prövning av arbetsgivarens seriositet vid bedömningen av om försörjningskravet är uppfyllt (jfr prop. 2020/21:191 s. 64–71). Migrationsverket har inte ifrågasatt att MM har en faktisk anställning eller att han fått lön i enlighet med sitt anställningsavtal, och har angett att hans anställning uppfyller kravet på varaktighet. Migrationsdomstolen bedömer att han visat att han har en varaktig försörjningsförmåga som uppfyller kravet i 5 kap. 7 § utlänningslagen. Verket har även bedömt att det inte finns skäl att vägra honom permanent uppehållstillstånd på grund av hans förväntade levnadssätt. Han uppfyller alltså samtliga krav för permanent uppehållstillstånd.

Migrationsverket överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade att Migrationsöverdomstolen skulle meddela prövningstillstånd, upphäva migrationsdomstolens dom och återförvisa målet dit för vidare handläggning. Migrationsverket förde fram bl.a. följande. När en domstol överväger att bevilja uppehållstillstånd och vandelskravet i 5 kap. 17 § första stycket utlänningslagen är tillämpligt ska domstolen säkerställa att det finns tillräcklig information för att kunna göra en sådan bedömning (MIG 2018:15). Domstolen bör agera på motsvarande sätt när det är fråga om vandelskravet i 5 kap. 7 § 2 utlänningslagen. Migrationsdomstolen har inte begärt slagning i misstanke- och belastningsregistret inför meddelande av dom och har därför brustit i sin handläggning av målet. Dessutom borde domstolen, som inte avgjorde målet i nära anslutning till överlämnandet, ha kontrollerat om anställningen som låg till grund för MM:s ansökan om permanent uppehållstillstånd fortfarande var aktuell. Vid tidpunkten för målets avgörande hade företaget ett pågående konkursförfarande.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen, (2023-03-09, Fridström, L Axelsson, referent och Johansson), meddelade prövningstillstånd och yttrade:

1. Det målet gäller

Frågan är om migrationsdomstolen har brustit i sin utredningsskyldighet när domstolen beviljade MM ett permanent uppehållstillstånd utan att dessförinnan kontrollera dels om han förekom i misstanke- och belastningsregistret, dels om hans anställning fortfarande var aktuell.

2. Rättslig reglering m.m.

Av 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) framgår att rätten ska se till att målet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver.

En utlänning som är flykting kan efter tre år med tidsbegränsat uppehållstillstånd under vissa förutsättningar få ett permanent uppehållstillstånd. Ett permanent tillstånd ska beviljas bl.a. om de särskilda kraven i 5 kap. 7 § utlänningslagen är uppfyllda (5 kap. 1 a § tredje stycket utlänningslagen).

Ett sådant särskilt krav är att det med hänsyn till utlänningens förväntade levnadssätt inte finns någon tveksamhet om att ett permanent uppehållstillstånd bör beviljas (5 kap. 7 § 2 utlänningslagen). Det andra särskilda kravet för att beviljas permanent uppehållstillstånd är att utlänningen ska kunna försörja sig (5 kap. 7 § 1 utlänningslagen). För att detta krav ska vara uppfyllt krävs bl.a. att inkomsten är sådan att den efter avdrag för preliminär skatt uppgår till förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt 7 kap. 5 § utsökningsbalken. Försörjningsförmågan måste också ha en viss varaktighet. Detta framgår av 4 kap. 4 e § utlänningsförordningen (2006:97).

Migrationsöverdomstolen har uttalat bl.a. följande (MIG 2023:1). Det är den enskilde i egenskap av sökande som ska visa att förutsättningarna för att beviljas ett permanent uppehållstillstånd är uppfyllda. Det ska i varje enskilt fall göras en samlad och framåtsyftande bedömning, där skälen för ett permanent uppehållstillstånd måste vägas mot omständigheterna som väcker tveksamhet kring utlänningens förväntade levnadssätt. En sådan omständighet är att utlänningen gjort sig skyldig till relativt allvarlig brottslighet. En utlänning som har dömts till villkorlig dom och samhällstjänst för ett fall av misshandel av normalgraden som begicks fem och ett halvt år före prövningstidpunkten kan inte beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av tveksamhet kring hans förväntade levnadssätt.

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

Det är omständigheterna vid tidpunkten för prövningen som ska ligga till grund för bedömningen av om de särskilda kraven för permanent uppehållstillstånd är uppfyllda. En migrationsdomstol som överväger att bevilja permanent uppehållstillstånd måste se till att det finns tillräckligt underlag i målet för att en bedömning av om de särskilda kraven är uppfyllda ska kunna göras.

Migrationsdomstolen har beviljat MM permanent uppehållstillstånd. Vid tidpunkten för migrationsdomstolens prövning hade det gått cirka ett år sedan Migrationsverkets beslut. Genom att inte kontrollera om MM förekom i misstanke- och belastningsregistret vid tidpunkten för migrationsdomstolens prövning har domstolen inte kunnat göra en relevant bedömning av hans förväntade levnadssätt utifrån bestämmelsen i 5 kap. 7 § 2 utlänningslagen.

För att kunna beviljas ett permanent uppehållstillstånd måste utläningen också visa att han eller hon kan försörja sig. Försörjningsförmågan måste ha viss varaktighet. I prövningen av detta ska ingå en bedömning av arbetsgivarens seriositet och förmåga att kunna betala ut lön med en viss varaktighet.

Migrationsverket har i sitt beslut fört fram att MM:s arbetsgivare hade betalningsanmärkningar och att det fanns revisorsanmärkningar om att betalning av skatter och avgifter inte skötts korrekt. När migrationsdomstolen övervägde att bevilja ett permanent uppehållstillstånd borde dessa omständigheter ha föranlett domstolen att kontrollera att anställningen fortfarande var aktuell vid tidpunkten för domstolens prövning, som skedde ca ett år efter Migrationsverkets beslut. Genom att inte göra en sådan kontroll har migrationsdomstolen saknat tillräckligt underlag för att kunna göra en relevant bedömning av MM:s försörjningsförmåga utifrån bestämmelsen i 5 kap. 7 § 1 utlänningslagen. Migrationsöverdomstolen noterar också att Migrationsverket nu fört fram att arbetsgivaren vid tidpunkten för migrationsdomstolens dom hade ett pågående konkursförfarande

Migrationsdomstolen har därmed inte gjort en tillräckligt noggrann prövning av förutsättningarna för att bevilja MM permanent uppehållstillstånd. Migrationsöverdomstolen bedömer att det finns sådana brister i migrationsdomstolens handläggning att den överklagade domen ska undanröjas och målet visas åter till migrationsdomstolen för ny handläggning.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen undanröjer det överklagade avgörandet och återförvisar målet till migrationsdomstolen för vidare handläggning.

Sökord:

Litteratur:
